

Vi tar oss av din dokumenthåndtering
www.konicaminolta.no

Syk eller trygdemisbruker?

Leger sykmelder folk som ikke er syke. Slik må det bli, når sykefravær er gratis for både arbeidstaker og arbeidsgiver.

Elin Ørjasæter

Publisert: 10.12.08 11:30, Oppdatert: 10.12.08 12:57

ANNONSE

Norge har verdens høyeste sykefravær. Til tross for at vi har god helse, sammenlignet med den øvrige befolkning i den vestlige verden. Vi er friskere, slankere og sprekere enn de fleste.

Et flertall av diagnosene for sykmelding er uspesifiserte psykiske eller muskel/skjelett-lidelser. Dette er langtidsfraværet, og det er det som koster, nasjonaløkonomisk sett. Korttidsfraværet betyr lite i den store sammenhengen.

*Himmelen er full lønn
uten å jobbe*

I dag skriver Aftenposten at legene sykmelder folk som ikke er syke, bare i litt krevende livssituasjoner. Gudmund Hernes og Heidi Gautun har tidligere

beskrevet det samme i Dagbladet, med samfunnsforskernes blikk. [Les artikkelen](#) Sykefravær og «sykefravær».

Og ærlig talt, hva er forskjellen på å være veldig sliten og å ha en depressiv reaksjon? Det siste er lovlig sykmeldingsgrunn. Det første ikke.

«**Skal jeg sykmelde deg** helt fram til fødselen?» Legen spurte. Han satt og viftet med en billett til himmelen. Fem måneder til termin, jeg var sliten og han var snill. Skulle jeg si ja? Dette er atten år siden. Legene satt med nøkkelen til paradiset, da som nå. Full lønn uten å jobbe!

I Norge har vi noe så sjeldent som full lønn under sykdom. Sykdom er altså gratis for folk som er i lønnet arbeid, med noen unntak. Det gjør det fristende å gjøre seg til offer for egen sykdom, i stedet for å hente fram den friske delen av seg selv.

Sykdom er ikke bare gratis for de syke. Det er også gratis for arbeidsgiver, vel og merke den delen av fraværet som går over seksten dager. Verken arbeidstaker eller arbeidsgiver har noe økonomisk incentiv til at syke folk skal komme raskt tilbake. For sjefen er det rett og slett deilig at litt trøblete folk holder seg unna.

Alle over førti feiler noe. Hvis livet går oss i mot i tillegg, blir «vondtene» mye vondere. Det er en del av det å være menneske, og å ha en kropp som blir litt eldre for hvert år som går. Og akkurat hvor syke er vi, i det vi trår inn på legens kontor? Det er ikke bare et medisinsk spørsmål. Det er også et valg.

Utallige prosjekter og aksjoner for å få ned sykefraværet hjelper ikke. Nav spreller, som vanlig, ved å foreslå stadig nye varianter av «aktiv sykemelding», «gradert sykemelding» eller den mer nymotens «avventende sykemelding.» Og alle moraliserer over de som «misbruker» ordningene. Som om det fantes noe absolutt skille, mellom det å være frisk og syk.

Det enkleste er ofte det beste. Kutt ut moraliseringen og de stadig nye regelendringene. Ingen av delene hjelper. Det som hjelper er å sette en pris på sykefraværet. Både for arbeidstaker og arbeidsgiver. Helst med unntak for alvorlige medisinske tilstander som hjertelidelser, psykoser, kreft og MS.

Og kortidsfraværet? «Tredagersene», som folk hisser seg sånn opp over? De er faktisk ikke noe problem i den store sammenheng. Det er lite av det, sammenlignet med langtidsfravær.

Kanskje nettopp fordi det koster noe for sjefen, i motsetning til langtidsfraværet. Sjefen blir sur hvis han tror du skulker. De fleste av oss blir derfor hjemme bare når vi er skikkelig syke.

La sjefen betale kostnaden for langtidsfravær også. Samtidig som vi selv reduserer lønna med f.eks. ti prosent. Vi vil likevel ha en av de beste sykkelønnsordninger i verden.

Denne artikkelen finner du på <http://e24.no/kommentar/e24-kommentar/article2816422.ece>